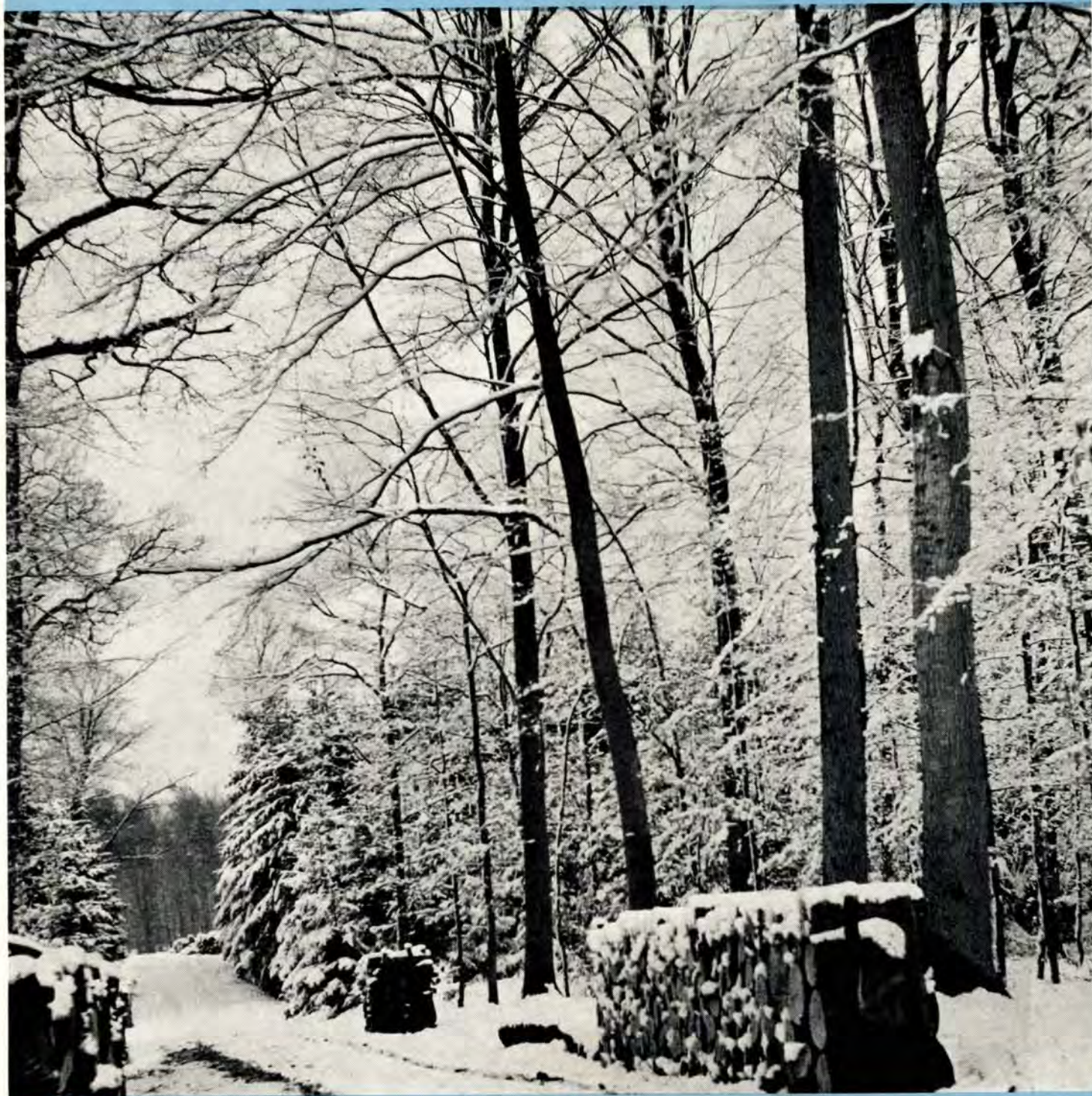

SKOVEN

Månedsskrift
udgivet af
Dansk Skovforening
Januar 1969

1

Velkommen som læser af skoven

Dette er første nummer af det nye månedsskrift SKOVEN, der udgives af Dansk Skovforening. Månedsskriftet vil normalt udkomme den 20. i hver måned. Det tilgår vederlagsfrit medlemmer af Dansk Skovforening. *Ikke-medlemmer kan abonnere på SKOVEN ved indbetaling af årsabonnementet, der for 1969 andrager 45,- kr. (incl. moms 5,- kr.), til Dansk Skovforening, Vester Voldgade 86, 1552 København V., postgirokonto 1964, evt. ved benyttelse af det i nærværende nummer*

af tidsskriftet indlagte giroindbetalingskort. Ved indbetalingen bedes foruden tydeligt navn og adresse (blokbogstaver) anført »SKOVEN 1969«.

Dette nummer af SKOVEN er med henblik på evt. abonnementstegning tilsendt alle abonnenter pr. december 1968 på *Forstlig Budstikke* (sidstnævnte tidsskrift er fra og med januar 1969 blevet afløst af SKOVEN, således som meddelt i Forstlig Budstikke for den 25. december 1968). *Årsabonnementet for 1969 (kr. 45,-*

incl. moms) bedes venligst indbetalt senest den 10. februar d. å. til Dansk Skovforening.

For en række småskovforeninger gælder en kollektiv abonnementstegningsordning. Medlemmer af disse foreninger, der måtte ønske at abonnere på SKOVEN, bedes derfor rette henvendelse herom til deres forening, som ordner det videre fornødne.

VELKOMMEN som læser af

SKOVEN!

WILLIAM HARDING v/R. HERNÖE

Viktoriagade 6 - 1655 København V - Tlf. (01) 21 23 96

LUG ALL Wire-Skraldetalje

Leveres med kapaciteter fra 680-1800 kg.

Egenvægt fra 3-7 kg - Universel anvendelse!

EUREKA Wirelåse

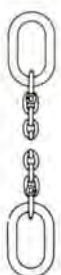
Forlang prospekter!

ACCOLOY KUPLEX Stålkæderne

Det mest rationelle system for samling af kæder og komponenter, således at kædeslæng kan samles og leveres efter opgave med kort varsel!

ACCOLOY KUPLEX systemet består af bæreringe, kæder, kroge og samleled, som kan sammensættes til alle tænkelige opgaver!

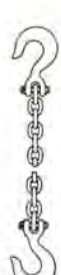
Alle dele er fremstillet af AMERICAN CHAIN & CABLE COMPANY INC., sænksmedede og varmebehandlede til stor hårdhed og styrke! Brinell hårdhed 300, brudstyrke 105 kg/mm², min. forlængelse ved brudprøve 15 pct.

TYPE CO

TYPE SOS

TYPE SSS

TYPE SOG

TYPE S-B

CROSBY-LAUGHLIN:

leveringsprogram bl.a.

- C. L. Sjakler
- C. L. Lastkroge
- C. L. Svirvelkroge
- C. L. Øjebolte
- C. L. Bardunstrammere
- C. L. Wireblokke-Kasteblokke
- C. L. Slyngkovse

Kæde og komponenter må aldrig udglødes!

Kæderne er en ny type, der er overfladebehandlede med Molybdendisulfid - tør-lubricant smøremiddel, som sikrer nedsat slidtage og hæmmer angreb af rust og snavs.

SKOVEN

Månedsskrift udgivet af
DANSK SKOVFORENING,
Vester Voldgade 86,
1552 København V.,
Telf.: (01) 12 21 66*
Postgirokonto: 1964.

Ansvarhavende:
Redaktør Knud Meister
Bredgade 41
1260 København K.
Telf. (01) 11 95 11

Annoncetegning:
Redaktør P. Hauberg,
Dansk Skovforening.

Abonnement:
Tegnes hos Dansk Skovforening.
Koster for 1969
kr. 45,- (incl. moms kr. 5,-)

Redaktionsudvalg:
Kammerherre S. A. Timm
(formand)
Professor, dr. agro.
H. A. Henriksen
Professor N. K. Hermansen
Skovrider N. P. Tulstrup

Indhold af dette nummer:

Velkommen som læser af Skoven
Aktuelle kommentarer
Udtransport
Forslag til lov
Vi må drøfte vor skovpolitik
Statistik
International træmarked

Trykt af
Fr. G. Knudtzons Bogtrykkeri A/S
Toldbodgade 57
1253 København K.

SKOVEN 1

Aktuelle kommentarer

ved Dansk Skovforening's formand,
hofjrn. Chr. Sehestedt Juul.

Først vil jeg gerne være med til at byde dette nye blad velkommen. Så vidt jeg har fulgt forberedelserne, ser det ud til, at bladet virkelig kan blive en fornyelse og indebære en ansigtsløftning inden for vor forstlige litteratur. Her skulle blive plads såvel til det mere seriøse som det alment orienterende stof. Alt godt for bladets fremtid!

Et af de problemer, der i den senere tid har optaget skovens folk, er naturfredningslovsforslaget. Derfor lidt herom.

Som mange vil huske, fremsatte det tidligere ministerium Krag forslag til »Lov om naturfredning« samme dag, som ministeriet demissionerede. Med ministeriets demission bort-

faldt forslaget, der bl. a. indeholdt visse bestemmelser, som skovforeningen på privatskovbrugets vegne måtte tage afstand fra.

Herefter var der ro om sagen, indtil den nye regering var valgt og havde fået sig etableret. Så hurtigt som muligt derefter søgte Dansk Skovforening kontakt til forskellige politikere, der påregnedes at skulle beskæftige sig med det stadig aktuelle spørgsmål om en ny naturfredningslov. På trods af vore indvendinger fremsatte kulturministeren sin forgængers forslag om ny naturfredningslov praktisk taget uændret og dermed indeholdende bestemmelser, som vi er kede af. Det er Dansk Skovforening's opfattelse, at den almindelige indstilling hos danske skovejere i spørgsmålet om publikums adgang til skovene er den, at man gerne deler sin glæde over skovnaturen med den øvrige befolkning. Alligevel må

*Som formand for Dansk Skovforening mødte jeg til kuren
på Christiansborg den 8. januar 1969 og udtrykte overfor
foreningens høje protektor*

HANS MAJESTÆT KONGEN

*Dansk Skovforenings bedste ønsker om et godt nytår.
Hans Majestæt pålagde mig at bringe foreningens medlem-
mer og medarbejdere sin tak og hilsen med ønsker om alt
godt i det nye år.*

Chr. Sehestedt Juul

STAUDERUG

2-årig vildtmark-kornsort, som trives godt, selv på fattige boniteter, haves i begrænsede mængder. Sãmængde 125 kg pr. ha.

RING HURTIGT TIL

A/S TRIFOLIUM FRØ, Randers, tlf. (06) 42 22 00

Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles jubilæumsfond

Af Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles jubilæumsfond er der et beløb til rådighed til uddeling i april 1969.

Beløbet kan anvendes til løsning af opgaver, hvortil der ikke ad almindelige kanaler kan ydes fornøden støtte, herunder igangsættelse af forskningsarbejder samt støtte til de studerende og deres arbejde. Til sidstnævnte formål skal mindst anvendes en tredjedel af det rentebeløb, der er til rådighed til uddeling.

Fondets midler må ikke anvendes til formål, som det efter lovgivningen eller praksis normalt er statens sag at varetage. Renten af det af De samvirkende kvægavlforeninger skænkede beløb kr. 25.000 skal anvendes til støtte for kandidater, som ved studier i udlandet uddanner sig i kvægavl med henblik på virksomhed i dansk landbrug.

Ved ansøgning om støtte til igangsættelse af forskningsopgaver og lignende må det godtgøres over for jubilæumsfonden, at støtte til det pågældende formål ikke kan opnås fra fonds under staten.

Støtte til studerende til dækning af studieudgifter kan ikke bevilges af jubilæumsfonden.

Ansøgninger om at komme i betragtning ved uddelingen affattes på ansøgningsblanketter, der udleveres på Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles administration og indsendes **inden den 15. februar 1969** til jubilæumsfondens sekretær, Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Bülowsvej 13, 1870 København, V.

Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, den 16. december 1968.

H. C. Aslyng
formand

/J. Højbye Hansen
sekretær

Dansk Skovforening tage afstand fra den tvangsåbning af de private skove, der er indeholdt i bestemmelserne i § 55 i lovforslaget, også fordi lovforslaget ikke indeholder bestemmelser om erstatning for de med tvangsåbningen forbundne ulemper og tab for skovejerne.

Dansk Skovforening har nylig foretaget en undersøgelse af, i hvilket omfang de private skove over ca. 20 ha er åbne for publikums færdsel til fods (der bortses fra evt. mindre, afgrænsede områder såsom dyrehaver o. lign.). Skovejere repræsenterende 83 pct. af det omhandlede areal svarede på skovforeningens henvendelse om åbningen, i sig selv et udtryk for den interesse, man viser spørgsmålet. Det viste sig, at skovejere repræsenterende et skovareal udgørende ikke mindre end 94 pct. af ovennævnte 83 pct. tilkendegav, at deres skove var åbne for publikum for færdsel til fods. Det er en stor glæde for Dansk Skovforening at kunne sige, at det kun er ganske enkelte større skovdistrikter, og kun meget få medlemmer af Dansk Skovforening, der har meldt pas her.

Vi må derfor mene over for forslaget

- 1) at det er en dårlig tak for langt de fleste skovejeres hidtidige positive holdning til publikum,
- 2) at der ikke er tilvejebragt nogen-somhelst dokumentation for, at der under de nugældende tilstande i henseende til befolkningens mulighed for at komme i skoven skulle bestå et virkeligt udækket behov,
- 3) at der ved en evt. tvangsåbning af skovene vil kunne slås skår i det gode forhold, der nu består mellem publikum og skovejerne,
- 4) at en evt. tvangsåbning indebærer øget fare for brand, tyveri, ulykker, svineri m. v.,
- 5) at der må ydes skovejerne erstatning – på linie med andre borgere i samfundet – for sådanne ulemper, der måtte være en konsekvens af en evt. tvangsåbning.

Nu skal lovforslaget behandles i et folketingsudvalg, og vi håber så, at vi bl. a. ved foretræde for dette udvalg kan overbevise politikerne om, at bestemmelserne i § 55 bør udgå af lovforslaget.

LANDCREDITKASSEN

Stiftet 1868

yder faste lån i land-, skov- og havebrug/samt grundforbedringslån på øerne.

LÅN I 10 - 30 - 60 ÅR
RENTEFOD 3 1/2 - 7 %

Alle oplysninger ved direkte henvendelse eller til den lokale repræsentant.

CREDITKASSEN
FOR LANDEJENDOMME I ØSTIFTERNE
ANKER HEEGARDSGADE 4, KØBENHAVN V.
TELEFON (04) 15 96 35

**Skovning
og
udslæbning
af træ
udføres**

kommer
overalt
Telf. (09) 4012 52

**Egeplanter
til salg**

Ca. 40.000 2/0, lange-
landsk prov. og
ca. 10.000 3/0, hollandsk
prov.

Tranekær skovdistrikt
5953 Tranekær
tlf. (09) 591511 nr. 43.

UDTRANSPORT

I det sidste par år har Skovteknisk Institut med støtte fra Tuborgfondet og fra Carlsen-Langes Legatstiftelse udført en række metodestudier til belysning af præstationer og økonomi ved brug af forskellige nye metoder og nyere tekniske hjælpemidler. Undersøgelsen har navnlig taget sigte på en sammenligning af følgende fire metoder: 1. Almindelig udslæbning, 2. Stammemetoden (afkortning i videst muligt omfang ved fast vej), 3. Udkørsel ved sortimentsmetoden med hydraulisk kran (afkortning på skovningsstedet), 4. Udkørsel ved sortimentsmetoden med wirekran (afkortning på skovningsstedet).

I denne artikel skal kort gøres rede for de foreløbige resultater, idet man dog straks må præcisere, at de netop er foreløbige. Undersøgelsen er udført på et ret tidligt tidspunkt i forhold til de nye metoders introduktion i dansk skovbrug, og der er således ingen tvivl

om, at traktorførerne med længere tids (et par sæsoners) erfaring vil kunne opnå højere præstationer navnlig med kranerne, hvilket vil forbedre disse økonomiske konkurrenceevne. Undersøgelsen bliver fortsat i denne og næste skovningssæson.

Resultaterne af undersøgelsen vedr. metode 1. Almindelig udslæbning er offentliggjort i Forstlig Budstikke nr. 15 1967. De her viste præstations- og priskurver (figurerne 1 og 2) er hentet fra denne undersøgelse. De vigtigste data for forsøgene med metoderne 2, 3 og 4 herunder oplysninger om anvendt materiel, antal m³ og antal læs er meddelt i nedenstående skema.

For placeringen af kurverne (fig. 1 og 2) er navnlig antallet af læs afgørende. I denne forbindelse har de i skemaet anførte antal læs vist sig at være tilstrækkelige til en rimelig sikker placering.

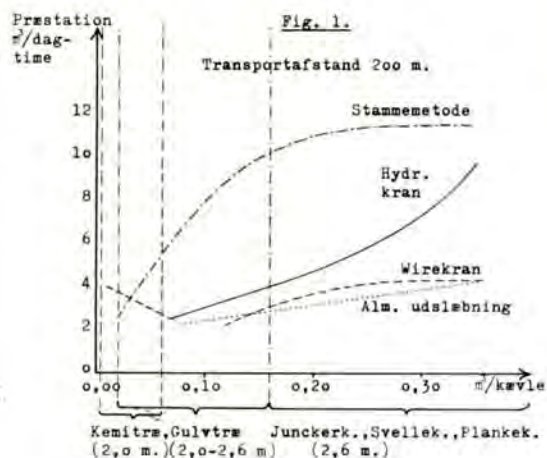

Fig. 1. Kurven vedr. stammemetoden omfatter udslæbning til fast vej af uafkortet stamme. Stabling er ikke medregnet, da denne kræver andet grej.

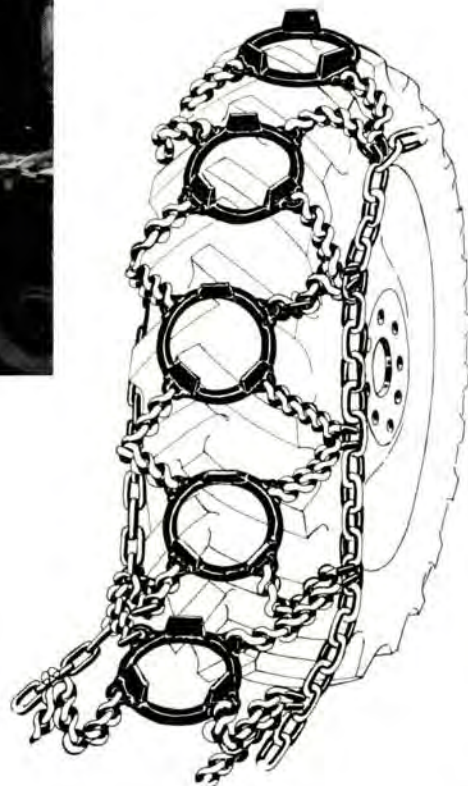
Når præstationen for udkørsel med hydraulisk kran er relativt høj i helt små træ skyldes det, at dette kan sammenbæres i passende bunker. Laveste præstation har man ved gulvtræ på 0,07 m³/kævle. Disse stykker er for tunge til sammenbæring og må samles op enkeltvis.

Undersøgelsen har omfattet nedenstående distrikter, arbejdsmængder og materiel.

Distrikt	Bøg	Antal læs	Antal m ³	Maskiner og redskaber
2. Stammemetoden				
Københavns Vallø Torbenfeldt	gammel mellemaldr. ung	28 19 34	26 12 9	Bukh 452, Indslevspil m. kævlebue, Gyro frontlæsser type 400 m. specialgrab. Ford 5000, kævlebue og Indslevspil. Massey-Ferguson 35, kævlebue og kæder. John Deere, kævlebue m. saks og kæder. Desuden traktor m. Saltalæsser. Massey-Ferguson 175, Rottne MF-wirekran (anvendt til stabling).
Rosenfeldt Næsbyholm	mellemaldr. mellemaldr.	23 46	14 42	
		150	103	
3. Udkørsel, hydr. kran				
Farum Svenstrup	gammel gammel	5 13	28 23	Bukh 452 m. Rottne LP 10-vogn og Hiab Bimbo kran. Volvo Boxer 350 m. Møller-Andersen vogn og frontmont. Møller-Andersen spil og Hiab Bimbo kran. Volvo Boxer 350 m. Hæglinge vogn og Hæglingekran. Volvo Boxer 350 m. Hæglinge vogn og Hæglingekran.
Vallø Svenstrup	ung mellemaldr.	10 13	24 27	
		41	102	
4. Udkørsel, wirekran				
Skjørringe Næsbyholm Lystrup og Jomfruens Egede	ung mellemaldr. mellemaldr.	11 9 2	27 28 5	Volvo Boxer 350, ÖSA 39-101 samt ÖSA 5 tons kærre. Massey-Ferguson 175, Rottne 6 tons bogie og Rottne MF-kran. Massey-Ferguson 165, Rottne 6 tons bogie og Variantkran.
Falsters	gammel	10	29	
		32	89	David Brown 950 m. 6 tons Sepsonspil samt Rottne 6 tons bogie og Variantkran.

ROTTNE 12 tons BOGGIE

ROTTNE

Stort udvalg i **skovbrugsvogne** fra **3-12 tons** nyttelast. Vognene kan monteres med wirekraner eller griblaster. Modeller med drev på hjulene.

ROTTNE traktorsko for alle dækstørrelser giver traktoren et godt jordgreb – er lette at på- og afmontere – er selvrensende og skader ikke dækkene. Fantastisk slidstærke, fordi samtlige kæder er hærdede og ekstra svære. Rekvirer yderligere oplysninger og brochurer.

RUD®

SKOVKÆDER fra

PATENTERET SAMLESYSTEM

RUD skovkæder med et stort udvalg af samledele til det patenterede sammenbygningssystem klarer ethvert problem i skoven lettere og hurtigere.

RUD skovkæder er fremstillet af specialstål. De er hærdede, slidstærke og uforanderlige, har høj brudstyrke og slidstærke kantzoner – de vejer kun lidt og er hurtige og praktiske i brug.

Brudstyrke fra 5,2 tons til 21 tons.

Disse kæder har gentagne gange opnået »højeste anbefaling« ved forstøkniske bedømmelser. Rekvirer yderligere oplysninger og brochure.

Kvalitetsredskaber til skovbruget så:

ROSENBERG & WIBOLTT

KRISTINEHØJ, 3460 BIRKERØD – TLF. (01) 814700

Importør af: CRANAB – ROTTNE – RUD – SEPSON – SCHMIDT

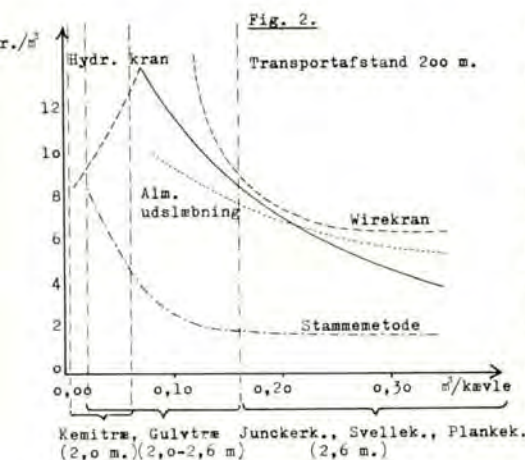

Fig. 2. Ovenstående priskurver er beregnet fra præstationskurverne ud fra nedenævnte kriterium:

Traktor m. fører + hydraulisk kran + vogn 35,00 kr./time
 Traktor m. fører + wirekran + vogn 28,00 kr./time
 Traktor m. fører samt spil m.m. 22,00 kr./time

Kurven for stammemetoden gælder uden stabling. Stablingen vil koste ca. 2,50 kr./m³. Kurverne viser flere interessante forhold, hvoraf navnlig følgende skal fremhæves: Stammemetoden er i hovedsagen konkurrencedygtig selv i de tilfælde, hvor der bliver tale om stabling ved vejside. I små dimensioner kan hydrauliske kraner dog konkurrere.

Almindelig udslæbning er forbavsende konkurrencedygtig i forhold til de hydrauliske kraner.

Wirekranerne viser sig her at være uøkonomiske i brug, men med længere tids rutine hos traktorførerne, må præstationerne dog forventes at kunne stige noget. Vedr. »toppen« på hydraulisk-kran-kurven se fig. 1.

Følgende konklusioner har kunnet udledes af forsøgene:

Af hensyn til den billigst mulige transport bør stammerne, sagt meget generelt, bringes »så langt som muligt så sammenhængende som muligt« (Se figurerne 1 og 2, der klart udpeger stammemetoden som den fordelagtigste metode).

Stammemetoden (for løvtræ også kaldet »halvtræmetoden«) vil være fordelagtig i en række tilfælde, navnlig hvor det drejer sig om større samlede skovningspladser, og hvor man disponerer over egnet mandskab og materiel. Almindeligt udslæbningsgrej vil kunne anvendes alene eller, hvor der er tale om større kvanta, suppleret af en traktor med topmonteret hydraulisk kran (fig. 6).

Mandskabsstyrken omkring traktoren eller traktorerne vil kunne variere fra en enkelt arbejder til hold på 4-5 arbejdere, og metoden vil i det hele variere meget med den forhåndenværende mandskabsstyrke og de forhåndenværende opgaver. Et ofte fremhævet problem er tilsmudsningen af kævlerne med deraf følgende større slitage på motorsavene. Det er forfatterens opfattelse, at dette problem oftest er af mindre betydning, når blot der tages hensyn til dette forhold ved udslæbningen. I særlig våde perioder kan dette problem dog motivere over-

Fig. 4. Stammemetoden. Ved fast vej sammenskubbes stammerne med traktoren, hvorefter de fleste stammer vil kunne afkortes oppe i bunken helt fri af jorden.

Såfremt stammemetoden anvendes i større udstrækning, vil det i mange tilfælde være økonomisk fordelagtigt at disponere over en traktormonteret hydraulisk kran. I dette tilfælde foretager kranen stablearbejdet efter afkortningen. Det er praktisk om udslæbningstraktor og traktor med kran er på arealet på samme tid.

gang til andre metoder (se nedenfor). Ved stammemetoden vil arbejderne normalt kunne forvente en højere fortjeneste efter den gældende tarif. Stammemetoden vil formentlig vinde indpas og blive anvendt i flæng med de nedennævnte metoder.

Sortimentsmetoden. Her finder afkortningen sted på skovningspladsen, hvor-

Fig. 3. Stammemetoden. Efter skovningen skæres det værdiløse kvas fra stamme og grene, hvorefter træet transporteres så sammenhængende som muligt til fast vej for opskæring.

Egnet transportmateriel er almindelige traktorer evt. med spil (Indslev eller Iglan) og naturligvis de rammestyrede traktorer (Tree-Farmer eller Volvo/BM LISA).

Fig. 5. Egnet materiel til stammemetode og til almindelig udslæbning. Totromlet Iglan Special spil. Trækkraft 4 tons, beskyttelsesskjoldet sidder i liften og kan hæves og sænkes. Prisen er ca. 10.000 kroner. Forhandler: DLAM:s forskellige afdelinger. Herudover bør nævnes, at også det velkendte Indslev spil er meget egnet, navnlig ved transport af stort træ.

AUTOMATISK AFBARKNINGSMASKINE

For afbarkning af rafter fra 3,5-15 cm diam. - I længder fra 1-3 m. - Planskiven monteret direkte på elmotorakslen. - 3 m gummitransportbånd bag maskinen. - Kapacitet ca. 1000 stk. pr. arbejdsdag. - 500 mm knivhjul med 6 knive og spånudkaster. - Elmotor af kortslutstype 3 x 380/660 V. 50 per. - Kappeløbet med ★ △ igangsætter.

Hovedmotor 7,5 HK	Fremtræk 2 stk. 1 HK	Transportbånd 0,75 HK	Vægt 750 kg
----------------------	-------------------------	--------------------------	----------------

»PRIMA«

TYPE A. E. B.

Tømmerrundsawe »Gigant« - 2-klinget tømmerrundsave »Guldregn« - Opklodssawe »Matador« - Valsekløvrundsawe »Goliath« - Kantværker »Samson« - Splitrundsawe »Thor og Loke« - Afkorterundsawe »Ideal« - Pendul afkortesaw - Dobbelt afkorterundsawe - Fremtræk for blokbåndsave - Stammetransportører - Sidetransportører - Spånsugere »Jet« - Barkskrællere - Rulleborde og baner - Lynlan med 3 skala - Rundsavslibeautomater - Slibemaskiner - Rundsavaksler - Transportruller - Masseartikler - Koblingskruer.

Fabrikeret på basis af erfaring udtrykt i formgivning, højeste ydeevne, let betjening, lang levetid. - Følg med tiden - køb savværksmaskiner hos

BÜLOW MØLLER MASKINFABRIK
Ternevej 3 · 4000 Roskilde · Tlf. (03) 35 18 98

Håndværks-
mæssigt korrekt
bogtryk-
og offsetarbejde fra

Fr. G. Knudtzons Bogtrykkeri A/S

TOLDBODGADE 57 · 1253 KBH. K. TELF. (01) 14 11 83 · POSTGIRO 2483

Antiquariaat
JUNK N. V., P. O. Box 5
Lochem, Holland

is in search of complete or incomplete runs of det Forstlige Forsøgsvæsen i Danmark.
Please send offers.

Fig. 6. Stammemetode og sortimentsmetode. Vindel Björn type SK 2000. Løfteevne 400 kg på 4 m arm. Pris ca. 14.700 kr. Leverandør Rosenberg & Wiboltt.

Kranen er velegnet til stabling ved vejside i forbindelse med stammemetoden samt velegnet til læsning på vogn f.eks. Rottne 8 tons bogie på skovningspladsen.

efter stort træ udslæbes traditionelt, og småt træ udkøres. De på figur 1. viste præstationer vil formentlig kunne forøges noget ved større rutine hos traktorførerne både for så vidt angår brug af hydrauliske kraner og wirekraner. Præstationerne i rummetertræ og småt gulvtræ er i allerhøjeste grad afhængige af, hvorledes disse emner er lagt sammen. Sammenbæring i passende bunker med en størrelse, der er optimal for den aktuelle kran er helt nødvendig for opnåelse af god økonomi.

I yngre bevoksninger, hvor pladsforholdene er snævre, vil det endvidere være helt nødvendigt at tage hensyn til materiellets færdsel ved hugning af spor og transportlinier.

I ældre bevoksninger er der den særlige vanskelighed ved anvendelse af vogn med kran, at dette køretøj ikke kan transportere samtlige kævler. Større kævler må her bringes ud med udslæbningstraktor. I dette tilfælde vil det som regel være bedst, om begge traktorer er på arealet samtidig, således at de kan rydde vej for hinanden. *Hydraulisk kran på traktoren* (fig. 6) kan anvendes til stablearbejde ved stammemetoden og til læsse- og aflæssearbejde ved sortimentsmetoden, i sidste tilfælde f. eks. i forbindelse med en Rottne 8 tons bogie.

I forhold til vognmontering af kranen (f. eks. Håglingsvognen fig. 7) er traktormonteringen den placering, der giver de mest alsidige anvendelsesmuligheder. Til gengæld kan denne monteringsmåde give visse ulemper i de tilfælde, hvor traktoren skal anvendes til andre formål.

Fig. 7. Sortimentsmetoden.

Håglingsvogn med kran. Vognen er en mekanisk drivkærre og særdeles terrængående. Bemærk: To stabler på vognen, forrest 2 m kemitræ, bagest gulvtræ. Køretøjet er meget anvendt på skånske skovdistrikter.

Kranens løftekapacitet: 500 kg på 4 m arm.

Pris (model 2) ca. 31.000 kr.

Leverandør Hydro Lift A/S.

Fig. 8. Sortimentsmetoden.

Rottne Variant-kran (wirekran) på Rottne 8 tons bogie.

Bemærk støtteben til kranen.

Hydraulisk kran på vogn (fig. 7). Håglingsvognen har i forsøgene vist sig udmærket egnet for danske forhold, den er meget terrængående.

Wirekranerne (fig. 8) har til udkørsel af småt løvtræ vist sig at være for

langsomme, de har dog betydelige fordele i besværligt terræn med grøfter, tæt undervækst el. lign. steder, hvor wireudtrækket kan udnyttes med fordel. Til en række specialopgaver også i nåletræsbevoksninger kan wirekraner være brugbare.

Kæder til traktorbaghjul. Der kan være grund til atter her at pege på hjulkæder som et udmærket middel til forøgelse af trækraften ikke blot under forhold med sne og is, men også under mere normale forhold på bar mark. Rottne Skarpsko eller Rud-kæder er velegnede (Rosenberg og Wiboltt I/S).

Uddannelse. Undersøgelsen har endnu engang understreget den store betyd-

ning, arbejdsledernes og traktorførernes kvalifikationer har for opnåelsen af et økonomisk gunstigt resultat. Med indførelsen af mere komplicerede metoder og kostbare maskiner er der kommet et betydeligt behov for videre- og efteruddannelse.

Litteratur: Larsen, Sv. og Udsen, E.: Skovteknisk demonstrationsdag. Hede-selskabets Tidsskrift nr. 14 1968.

Leer, E. og Pedersen, Aa. M.: Udslæbning af bøgekævler. Førstlig Budstikke nr. 15 1967.

Pedersen, Aa. M. og Clausager, I.: Dansk Skovforenings Redskabsdemonstration 1965. Dansk Skovforenings Tidsskrift nr. 3 1966.

Aa. M. P.

Fra Christiansborg

Forslag til lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje.

Ministeren for offentlige arbejder har den 27. november i Folketinget fremsat ovennævnte lovforslag (nr. 99).

I § 9 i dette forslag hedder det: »Kommunalbestyrelsen kan efter forhandling med politiet med hensyn til skov- og klitveje, veje på havneområder og andre lignende veje, som er

åbne for offentlig færdsel og af betydning for denne, bestemme, at vedkommende veje skal rydde vejene for sne, træffe foranstaltninger mod glat føre og renholde vejene, og at bestemmelserne i kapitel 6 (i lovforslaget – omhandler visse detaljer vedr. arbejdets udførelse m. m.) helt eller delvis skal finde anvendelse.»

Denne paragrafs indhold er ny i forhold til nugældende lovgivning, hvilket – uden yderligere kommentarer – nævnes i bemærkningerne til lovforslaget.

Bestemmelsen for så vidt angår skov- og klitveje forekommer Dansk Skovforening helt urimelig, og skovforeningen vil ved henvendelse til ministeren og vedkommende folketingsudvalg søge udvirket, at bestemmelsen udtages af lovforslaget. Skovforeningen har også bemærkninger til visse andre bestemmelser i lovforslaget, som man vil fremføre ved samme lejlighed.

Gruppelivsforsikring

et værdifuldt supplement til en pensionsordning.

Bonus

på gruppelivsforsikring varierer år for år, afhængig af summen af dødsfaldsudbetalingerne.

PFA har i gennemsnit af de betalte præmier for gruppelivsforsikringer tilbagebetalt som bonus ca.

16% for 1967

Pensionsforsikringsanstalten a/s

Oprettet 1917 og ledet af danske erhvervs- og funktionærorganisationer, Hammerensgade 6, 1267 København K. tlf. nr. (01) 142010

Afdelinger i: **Nordjylland:**
Vesterbro 17, Aalborg
Tlf. (08) 13 34 90

Øst- og Midtjylland:
Store Torv 3, Århus C
Tlf. (06) 13 17 11

Syd- og Vestjylland:
Helligkorsgade 14, Kolding
Tlf. (05) 52 29 45

Fyens Stift:
Kongensgade 27, Odense
Tlf. (09) 11 09 80

Vi må drøfte vor skovpolitik...

*Landbrugsminister
Peter Larsen udtaler sig
i en samtale med
»Skoven« om bl.a. storm-
skader, naturfredningsloven
og statsskovenes opgaver.*

SKOVEN: Det enorme stormfald skabte jo en lang række dyre problemer. Har man i ministeriet gjort sig tanker om, hvad der videre bør gøres?

PETER LARSEN: Vi har jo dels gennemført en lov om, at der ydes statsgaranti for optagne lån samt rentetilskud, og dels har vi efter regerings skiftet – forslaget var jo forelagt forinden – pillet den såkaldte sygekassegrænse ud, således at der ikke ses på skovejernes indkomst. Det har jeg gjort, dels fordi det strider mod min opfattelse af lighedsprincippet at skelne imellem, om en mand har 35.000 eller 40.000 i indkomst, og dels fordi jeg fandt, at problemet var en sikring af udnyttelsen af stormfaldne træer. Vi stod over for en ekstraordinær situation, og den måtte ikke køres på hensynet til den enkeltes indkomst. To ting bør her nævnes:

For det første, at vi fik den ændring ind i loven, der gjorde det muligt for skovejerne at garantere for kapitalinvestering i private savværker. Som lovforslaget var formuleret, gik det

alene på garanti for lån til skovejerne; men skulle man have en løsning af problemerne, var det ikke tilstrækkeligt blot at standse op ved skovejerne, hvis problem jo var at komme af med træet. Derfor fik vi en ændring af loven, således at skovejerne i realiteten kan videreføre deres lån til et savværk og på den måde give savværksejeren mulighed for at foretage de nødvendige investeringer og dermed bedre udnytte muligheden for, igennem den forøgede investering, at oparbejde træet. Der var for mig en naturlig sammenhæng. For det andet har vi for en enkelt virksomhed, i hvilken staten har en trediedel af aktiekapitalen, skabt udvej for, at den trods en vis usikkerhed har fået lov til at fortsætte til gavn navnlig for sjællandske og lolland-falsterske områder.

Men derudover har vi ikke i ministeriet taget skridt til andre foranstaltninger – herunder genplantning og lignende, og om det kommer, ved jeg ikke. Der har ikke over for mig været rejst spørgsmål af den karakter, og jeg har ikke selv taget noget initiativ.

SKOVEN: Det vil sige, at man vil vente på et udspil fra skovejernes side?

PETER LARSEN: Det vil være helt naturligt, at man i første række koncentrerer sig om at få fjernet og udnyttet det stormfældede træ, og det er de hidtidige bestræbelser gået ud på. Vi har derimod ikke mig bekendt været stillet over for det andet spørgsmål. Men det er jo ganske naturligt, at det vil dukke op, navnlig fordi salgspriserne på bøgtræ jo har været og stadig er stærkt faldende. Dermed er vi i en situation, hvor det mere bliver nåletræet og værdien af nåletræet, der kommer frem, men vi har ikke fået rejst ønske om at medvirke til det.

Jeg kan sige, at vi helt separat, som et led i visse egnsudviklingsplaner, fra Arbejdsministeriets side har fået forelagt nogle spørgsmål gående ud på, om vi mente det hensigtsmæssigt at bidrage til, at en del af klitplantagerne kunne blive vedligeholdt med grøftning, vej anlæg og borthugning af uønskede træsorter og lignende. Her har vi søgt og fået bevilling fra Finansudvalget. En vis tilplantning med løvtræ har herunder fundet sted. Men nogen egentlig genplantning har der ikke været tale om.

SKOVEN: Hvordan betragter ministeren skovbrugets økonomiske situation?

PETER LARSEN: Den er ret vanskelig at bedømme her fra ministerstolen. Mit praktiske kendskab til skovbrug er jo begrænset. Men jeg må sige, at de indtryk, jeg har fået af skovbrugets økonomi, først og fremmest er præget af stormfaldet, men også af, at man bedømmer udviklingen med nogen pessimisme.

På den baggrund har der – i samtaler, som jeg har haft lejlighed til at føre med skovejerne – også været rejst forskellige spørgsmål med hensyn til formueskatten og ejendomsskatten, som jo ganske naturligt må melde sig, når man diskuterer skovpolitik i almindelighed. Det er jo givet, at jeg må sørge for, at disse spørgsmål overvejes, navnlig i forbindelse med den nye naturfredningslov, men også med de problemer, der rejser sig, når vi er inde i overvejelser af de kommende ejendomsskatteforhold i forbindelse med kommunens struktur og lignende, – altså både den amts-kommunale, som formentlig bliver en indkomstskat, og

(fortsættes side 13)

Eksport- og importstatistik januar–november 1968 og 1967 vedrørende træ af danske arter.

I hosstående 4 tabeller er sammenstillet tallene vedrørende eksport og import af rundtræ og savskårne halvfabrikata m. m. samt pyntegrønt og juletræer af danske træarter i de første 11 måneder af henholdsvis 1968 og 1967.

På basis af disse tal må det skønnes, at *eksportværdien af de omhandlede varer for hele 1968 vil overstige 100 mill. kr.*, mens eksportværdien for samme varer i 1967 androg 55–60 mill. kr.

Den eksplosive stigning i eksporten først og fremmest af rundtømmer af nåletræ og halvfabrikata af bøg beror dels på det forøgede udbud efter stormfaldskatastroferne i danske skove i 1967 og januar 1968, dels på devalueringen af den danske krone i november 1967, der gjorde disse varer mere konkurrencedygtige på eksportmarkedet, og endelig på en gunstig forbrugsudvikling i de vigtigste importlande. Af *importstatistikken* fremgår bl. a., at importværdien af savskåret nåletræ i de første 11 måneder af 1968 har været ca. 25 mill. kroner mindre end i samme periode i 1967. Også dette beror bl. a. på det øgede udbud af dansk nåletræ i 1968. Det store forbrug i byggeriet af grantømmer er i hovedsagen – og i endnu højere grad end i tidligere år – blevet dækket af dansk produktion.

Eksporten af *juletræer og pyntegrønt* har såvel i kvantums- som værdimæssig henseende nu igennem adskillige år vist støt stigning.

DANMARKS EKSPORT AF JULETRÆER OG PYNTEGRØNT januar–november incl.

Vigtigste aftagerlande	1968		1967	
	Mængde 1000 kg	Værdi 1000 kr.	Mængde 1000 kg	Værdi 1000 kr.
Sverige	355	581	171	190
Schweiz	250	313	144	203
Vesttyskland	7.235	4.672	6.802	3.923
Andre lande	196	287	170	156
Ialt	8.036	5.853	7.287	4.472

A: Råtræ og affald

Vare	Vigtigste aftagerlande	1968		1967	
		Mængde	Værdi	Mængde	Værdi
Rundtømmer af nåletræ	Holland	1000 m ³ 14	1000 kr. 971	1000 m ³ 0,1	1000 kr. 39
	Vesttyskland	79	6.370		
	Andre lande	1	63		
	Ialt	94	7.404		
Kævler af bøg	Sverige	1	155	0,7	107
	Italien	5	822		
	England	4	692		
	Vesttyskland	2	152		
	Israel	1	126		
	Andre	1	50		
Ialt	14	1.997	0,7	112	
Minetømmer (props)	Vesttyskland (= ialt)	3	281	0,6	64
Træ til papirmasse	Norge	16	973	13	895
	Sverige	23	575	16	722
	Vesttyskland	23	1.863	2	136
	Ialt	62	3.411	31	1.753
Andet rundtømmer	Holland	6	472	4	484
	Vesttyskland	11	1.080		
	Andre lande	1	35		
	Ialt	18	1.587		
Affaldstræ (til papirmasse og spånplader)	Norge	1000 kg 16.534	1.222	1000 kg 6.744	859
	Sverige	14.316	1.014	12.543	787
	Vesttyskland	60.021	3.426	39.394	2.258
	Ialt	90.871	5.662	58.681	3.904
	TOTAL			20.342	

(fortætt side 13)

UREA

46% N

FERTILIZER GRADE

Den mest koncentrerede, faste kvælstofgødning.

Granuleret, god strøbarhad, velegnet og ideel til skovgødskning.

GØDNINGSKOMPAGNIET

(fortsat fra side 11)

navnlig den sogne-kommunale beskatning, som må forventes i nogen grad også at blive baseret på faste grundværdier.

SKOVEN: Naturfredningsloven rejser også visse spørgsmål om beskatningen.

PETER LARSEN: Det er klart, og jeg synes, at hvis forslaget ophøjes til lov, og man generelt foretager en rådighedsindskrænkning i skovejerens hidtidige rettigheder er det naturligt, at man i højere grad koncentrerer sig om de beskatningsmæssige problemer ved at skabe en vis udligning, således at der – for at skabe rimelighed i tingene – fra det offentliges side bliver tale om en modydelse. Det er min personlige opfattelse af det spørgsmål.

SKOVEN: Hvordan ligger hele dette fredningsspørgsmål rent administrationsteknisk mellem to ministerier? Hvordan foregår koordineringen i et sådant tilfælde? Det er jo både økonomiske og kulturelle værdier, som er så nært forbundet med hinanden, at det næsten er umuligt at se, hvor den ene begynder, og den anden holder op.

PETER LARSEN: Jeg er helt enig, og jeg er også meget spændt på, hvordan det vil forløbe. Det hidtidige forløb – udarbejdelsen af lovforslaget, fremsættelsen og behandlingen – er jo foregået under kulturministeren. Men der er i paragraf 55 nævnt, at de nærmere regler om færdsel i skovene skal fastsættes af landbrugsministeren. De regler bliver for mig at se helt afgørende, for det er antydnet i lovforslaget, at der er mulighed for begrænsninger. Der tales om jagt, og der tales om andre ting, og personlig er jeg af den opfattelse, at man ikke kan nøjes med begrænsninger alene med hensyn til jagt. Man må også have begrænsninger, som udelukker adgang til visse arealer i skovene. Jeg tænker her på nyplantninger, for selv om jeg ikke har skov selv, føler jeg med de skovejere, der med angst og bæven går december måned i møde og ser deres nyplantninger af gran blive skamferet af ubetænksomme mennesker, som skal hjembringe et trofæ i form af et juletræ eller lidt grønt. Der må for mig at se være mulighed for, at man på en eller anden måde kan begrænse ad-

EKSPORT AF DANSK TRÆ

januar-november incl.
vigtigere varegrupper)

STATISTIK
(fortsat fra side 12)

B: Halvfabrikata o. lign.

Vare	Vigtigste aftagerlande	1968		1967	
		Mængde	Værdi	Mængde	Værdi
Savskåret nåletræ	England	1000 m ³ 6	1000 kr. 2.387		
	Vesttyskland	12	3.579		
	Ondre lande	1	390		
	Ialt	19	6.356		
Savskåret bøgetræ	Norge	6	3.748	7	4.481
	Sverige	8	4.662	8	4.204
	Polen	8	3.104	2	843
	England	58	26.372	32	16.166
	U.S.A.	3	2.120	2	1.257
	Andre (12)	4	2.167	2	1.011
	Ialt	87	42.173	53	27.962
Savskåret eg	Ialt	1	1.127	1	1.144
Savskåret ask	Polen	2	1.064	2	1.167
	England	1	758	2	1.072
	Andre lande	1	1.364	1	1.254
	Ialt	4	3.186	5	3.493
Finer af bøg		1000 kg		1000 kg	
	Norge	115	1.428	193	1.015
	Sverige	175	1.475	152	1.078
	England	386	5.884	534	5.382
	Andre lande	11	1.233	1	186
Ialt	687	10.020	880	7.661	
Spånplader		1000 kg		1000 kg	
	England	623	3.664	29	
	Andre lande	109	1.136	124	
Ialt	732	4.800	153	1.352	
TOTAL			67.662		41.612

(fortsættes side 14)

gangen, for selv om lovforslaget kun åbner mulighed for færdsel til fods på skovvejen, ved vi godt, at den omstændighed, at man nu ikke optræder som gæst, men optræder med loven i hånden med ret til at gå i skoven, vel nok hos mange vil skabe en så stor frimodighed, at de også mener, at det giver dem ret til at gå ved siden af skovvejen og også klippe lidt. De regler er for mig meget afgørende at få klaret så tilstrækkeligt, at der bliver rettigheder for skovejeren.

Det er den ene ting. Jagten har jeg allerede nævnt. Og så er der endelig spørgsmålet om brandfaren, der jo navnlig i granplantager kan få en afgørende betydning. Derfor kan jeg godt sige, at det er min hensigt, i det omfang, man nu i paragraf 55 tillægger mig bemyndigelse dertil, at bidrage til at indføre sådanne begrænsninger i

adgangen til skovene, at skovejeren ikke helt skal føle, at han og hans skov er overladt til folks forgodtbefindende. Men jeg er jo endnu ikke begyndt at se nærmere på disse forhold, og derfor kan jeg ikke sige noget konkret. Men sådan er min forhåndsindstilling.

SKOVEN: Der er forhold, som peger hen mod den opfattelse, at man bør skelne mellem visse skovtyper, sådan at en del af skovene skal være produktions-skove – og man derudover skal have fritidsskove eller rekreativ-skove . . .

PETER LARSEN: Jeg synes, at vi – ikke mindst på baggrund af, at man ønsker uden videre at lukke op – burde have en drøftelse om, hvad vor skovpolitik i det hele taget dækker, og herunder navnlig se på, hvad statskovenes funktion er. Man kan sige, at man

(fortsættes side 14)

januar–november incl.
(vigtigere varegrupper)

(fortsat fra side 13)

Vare	Vigtigste leverandørlande	1968		1967	
		Mængde	Værdi	Mængde	Værdi
<i>Savskåret nåletræ</i> 1) Ikke høvlet m. m.	Finland	186	70.187	202	74.360
	Sverige	490	180.142	588	199.790
	Andre lande	83	31.342	92	33.799
	Ialt	759	281.671	882	307.949
2) Høvlet, pløjet m. m.	Finland	17	5.626	14	5.160
	Sverige	91	37.532	86	35.631
	Andre lande	3	2.187	2	2.410
	Ialt	111	45.345	102	43.201
<i>Rundtømmer af nåletræ</i>	Sverige	2	433	5	697
	Andre lande		223		210
	Ialt	2	656	5	907
<i>Bøgekævler</i>	Sverige	4	336	10	811
	Vesttyskland	10	1.277	14	2.147
	Ialt	14	1.613	24	2.958
<i>Egekævler</i>	Sverige	7	735	4	511
	Vesttyskland	2	1.031	2	1.042
	Andre		450	1	198
	Ialt	9	2.186	7	1.751
<i>Savskåret eg</i>	Vesttyskland	10	9.443	11	9.256
	Japan	5	5.270	5	5.756
	Andre	1	607	1	571
	Ialt	16	15.320	17	15.583

i et vist omfang skal bortse fra statens økonomiske interesser og i højere grad tilgodese hensynet til offentligheden, idet statsskovene nu engang er offentlighedens ejendom, og man forlanger ikke, at de skal hvile økonomisk i sig selv. For den private skov ejer er skoven derimod en forretning. Der er brug for en generel drøftelse af, hvilken politik man i det hele taget skal føre med statsskovene, herunder ikke blot hvad det forstmæssige og økonomiske, men også hvad det jagtmæssige angår.

Statsskovdirektøren interesserer sig meget for disse ting, og vi har haft nogle samtaler om det; men vi har ikke fundet frem til den endelige definition. Det vil imidlertid være naturligt, at disse ting i højere grad kommer frem, når vi skal diskutere naturfredningsloven og åbningen af skovene.

SKOVEN: Skovdirektøren har rejst det spørgsmål, at man må gå ud fra, at samfundet ønsker løvskov. Det står også i skovloven. Det er klart, at det at plante en bøgeskov ikke er nogen god forretning. Alligevel kan man se af statistikken, at der er mange skov ejere – først og fremmest de private – der har fortsat løvskovsdyrkningen i løbet af de sidste 15 år. Man kan da stille det spørgsmål, om det ikke var rimeligt at få en form for tilskud, hvis man vil plante løvskov, i lighed med de tilskud, man i sin tid gav til oprettelse af fredskovsplantager i Vestjylland?

PETER LARSEN: Jeg har rent personlig den opfattelse, at det vil være et tab for den danske natur, hvis bøgeskoven af kommercielle og økonomiske grunde skulle glide ud af billedet. Jeg tror heller ikke, det sker. Men det er klart, at med to store stormfald på ét år og de økonomiske problemer, der rejser sig i den forbindelse, kan der være grund til at overveje hele problemet ud fra den samfundsmæssige interesse i at bevare det, som er typisk dansk: den danske bøgeskov, der, synes jeg, landskabeligt har en meget stor værdi.

SKOVEN: Private skovejere vil utvivlsomt også søge at bevare bøgeskovene. Men let er det jo ikke, og nu efter stormene, hvor over halvdelen af det, der faldt, var bøgetræer, er det sand-

synligt, at store dele af arealerne bliver overladt til nåletræer . . .

PETER LARSEN: Det er der ikke noget at sige til, for den private skov ejer må nødvendigvis anlægge et rent erhvervmæssigt synspunkt. For ham må det primære være, hvordan han kan få sin forretning til at løbe rundt. Over for det står så samfundets ønske om at bevare det, der er typisk dansk. Det kan føre ind i en problemstilling. Man må fra samfundets side interessere sig mere for at bevare og måske i de områder, hvor skaden er sket, udvide. Jeg peger blot på det som noget, vi nok bør interessere os en hel del for.

SKOVEN: Det er jo for så vidt en logisk konsekvens af kulturpolitikken: at staten påtager sig de opgaver, som man ikke kan forlange, at kommercielt forpligtede mennesker skal løse.

PETER LARSEN: Jeg mener, at vor vurdering af statsopgaver her må falde udenfor, al den stund man fra statens side ønsker de private skove åbnet for offentligheden og dermed placerer de privatejede skove som en del af de

rekreative områder. Så må man også i konsekvens heraf prøve på at anlægge det synspunkt: Hvad kan vi gøre for at bevare skovene? Der gives jo ingen stormskadeforsikring, som dækker bøgeskoven. (Vi har ingen sikkerhed for, at der ikke til næste år kommer 2–3 stormfald, der fuldstændig kan ødelægge det hele). Jeg er meget åben over for en drøftelse af disse spørgsmål, og jeg har hørt, at man i andre europæiske lande giver op til 70 kr. pr. hektar til skovene, i hvilke offentligheden har adgang. Det må formentlig være ud fra den erkendelse, at giver man offentligheden adgang, og offentligheden dermed får sine interesser imødekommet, må man præstere en modydelse, der skal give dækning for, hvad det koster at bevare værdierne. Men det er ting, som vi ikke i min tid som minister – og den er jo endnu så kort – har været stillet overfor. Det er derfor kun tanker, jeg rent umiddelbart får, når jeg nu prøver på at vurdere tingene – også set fra skovejernes side. Jeg er selv jæger og naturmand og elsker at gå i skoven, og så får man disse tanker. *K. M.*

International træmarked

Nåletræ

Sveriges eksport af nåletrælaster i 1968 vil utvivlsomt, når tallene bliver gjort op, vise sig at have oversteget alle tidligere års, hvad man i Sverige ikke havde turdet håbe ved begyndelsen af året.

Samtidig kan man i Sverige glæde sig over en ganske succesrig åbning af eksportsalgene for 1969, idet man i slutningen af november 1968 allerede – og til stigende priser – havde solgt henimod en trediedel af det forventede eksportudbud for 1969.

I begyndelsen af december fremkom det med spænding imødesete første russiske udbud for 1969 på det engelske marked. Priserne lå ca. 6–10 pct. (højest for udskud) over priserne i tilsvarende russiske udbud for 1968. Desuagtet blev udbuddet, der var på ca. 155.000 stds., overtegnet 4 gange inden svarfristens udløb medio december, og der forventes nu et salg på ca. 400.000 stds.

Konkurrencen fra Canada på det europæiske marked er mindsket mærkbart. Man forventer i British Columbia et godt salg i 1969 til U.S.A., og det store japanske marked aftager stigende mængder. Der består et enormt husbygningsbehov i U.S.A., hvis dækning regeringen sikkert vil lægge vægt på.

De højere russiske (og tillige polske og czekiske) priser for 1969 og den mindskede konkurrence fra Canada skulle forbedre afsætningsituationen for svensk og finsk trælast. På den anden side må dog sikkert regnes med, at Englands import i 1969 af trælast bliver mindre end i 1968 (der blev et af de hidtil bedste for engelske tømmerhandlere), dels på grund af den vanskelige økonomiske situation for England, og dels fordi man i England i foråret 1970 går over til metriske mål, hvorfor tømmerhandlerne m. m. givetvis vil bestræbe sig for i løbet af 1969 at nedbringe deres trælastlagre i de hidtil benyttede dimensioner mest muligt.

I Vesttyskland har en livlig efterspørgsel efter friskskovet nåletrætømmer bragt priserne i bevægelse opad. Usikkerhed med hensyn til denne pris-

udviklings fortsættelse på lidt længere sigt skabes bl. a. af regeringens importfremmende foranstaltninger som led i nedbringelse af forbundsrepublikkens betalingsoverskud.

Bøg.

United Kingdom's import af savet bøg androg i de første 11 måneder af 1968 ca. 209.450 kubikmeter mod i samme periode i 1967 ca. 172.600

kubikmeter, altså godt 20 pct. mere i 1968-perioden.

Danmark overtog i 1968 Frankrigs rolle som næststørste leverandør af savet bøg til United Kingdom. Rumænien beholdt førerstillingen og bevarede sin markedsandel praktisk taget uændret. Den indbyrdes stilling mellem de 4 lande, der dækker mindst 90 pct. af bøgeimporten til United Kingdom, er nogenlunde således:

Leverandørland	1968		1967	
	Kvantum	Værdi	Kvantum	Værdi
Danmark	31 pct.	33 pct.	21 pct.	26 pct.
Frankrig	16 –	14 –	27 –	23 –
Jugoslavien	7 –	9 –	8 –	9 –
Rumænien	46 –	44 –	44 –	42 –
(United Kingdom's bøgeimport ialt 11 måneder	209.450 m ³		172.600 m ³)	

For så vidt angår bøgefirkanter og -emner er Danmark langt den største leverandør.

-skær igennem med RAKET Jonsereds 60/75

●● Raket 60/75 — savene for hårdt skovarbejde har nu holdt sit indtog i Danmark. Raket 60/75 er afprøvet af Jonsereds og godkendt af tusinder af kritiske skovarbejdere. Forlang brochure og demonstration. ●●

Raket 60/75 afgrener på en helt ny måde ● Raket 60/75 hviler fint på stammen ● Vibrationerne er nedbragt til et minimum ● Raket 60/75 er meget lydsvag, hurtig, råstærk... og frem for alt pålidelig ● Raket 60/75 er savene.

— køb svensk kvalitet fra EFTA

Aut. forhandlere:

Børge Pedersen Jernbanegade 16 9000 Aalborg . Tlf. (08) 13 40 29	Holger Møller . Frederiksberg 4180 Søro . Telf. (03) 63 11 51
Jørgen Rasmussen 7490 Avlum . Telf. (07) 47 23 55	Jan Skovly Hansen Lengangsgade 73 . 3400 Hillerød Telf. (03) 26 51 51
E. Eltvéd . Esbjergvej 20 6000 Kolding . Tlf. (05) 52 28 55	Sv. E. Larsen Isefjordsvej 4 . 4500 Nykøbing Sj. Telf. (03-415) 1086
Bent K. Petersen . 6120 Tårning pr. Hammeløv . Telf. (045) 772 56	Egil Johansen . Torvegade 34 4640 Fakse . Telf. (03-715) 465
Andreas Petersen 5793 Højby, Fyn . Tlf. (09-976511) 260 . Efter autom. (09) 958 2 60	Svend Low . Bækken 3720 Almindingen pr. Åkirkeby. Bornholm . Tlf. (03 974) 643
Arnold Larsen . Flintinge 4891 Toreby L. Tlf. (03-869) 126	

CRANAB

Cranab skovkraner leveret i størrelser med løfteevne fra 2000 til 5000 kgm.

SK 2000 komplet med vridmotor og griber samt nødvendigt ekstraudstyr for traktormontering **kr. 14.690**

SK 3000 komplet med vridmotor og griber samt nødvendigt ekstraudstyr for traktormontering **kr. 26.365**

SK 4000 komplet med vridmotor og griber samt nødvendigt ekstraudstyr for traktormontering **kr. 31.260**

Af hensyn til traktorens stabilitet anbefales CRANAB SK 2000 til montering på traktorer under 2500 kg egenvægt.

Rekvirer yderligere oplysninger og brochurer.

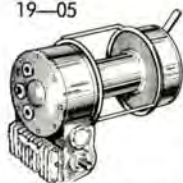

SEPSON

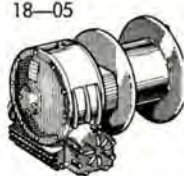
Moderne spil – bygget på 35 års erfaringer

MEKANISKE SPIL

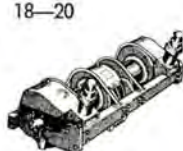
19-05

18-05

18-20

Eksempler på mekanisk trukne spil med trækkevne på 1-8 tons.

HYDRAULISKE & ELEKTRISKE

62-20

62-01

60-04

Eksempler på hydraulisk trukne spil med trækkevne på 2-6 tons og elektrisk trukne spil med trækkevne på 2-3 tons.

SEPSON har idag det mest omfattende spilprogram, bestående af 27 forskellige modeller til ethvert formål.

Alle spillene er fremstillet i letvægtsudførelse i svensk kvalitet.

Frem- og tilbagegående – kun eet håndtag til betjening – automatisk afbremset i 0-stillingen – klokobling på wiretromlen (til hurtig udtrækning af wiren).

Spillene leveres mekanisk, hydraulisk eller elektrisk trukne. De betjenes manuelt eller ved fjernstyring med elektrisk kabel eller pr. radio.

Rekvirer yderligere oplysninger og brochure over hele det omfattende spilprogram.

Kvalitetsredskaber til skovbrug så:

ROSENBERG & WIBOLTT

KRISTINEHØJ, 3460 BIRKERØD, TLF. (01) 814700

Importør af: CRANAB – ROTTNE – RUD – SEPSON – SCHMIDT